

BE-A0511_106721_106783_DUT

Archief van de schepenbank, van cijns- en
laathoven, van het dorpsbestuur en gilden
van Niel, 1378-1796.

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:.....	3
Raadpleging en gebruik.....	4
Voorwaarden voor de raadpleging.....	4
Voorwaarden voor de reproductie.....	4
Fysieke kenmerken en technische vereisten.....	4
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	5
Archiefvormer.....	5
Naam.....	5
Geschiedenis.....	5
Archief.....	5
Geschiedenis.....	5
BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN.....	7
I. Eerste reeks.....	7
A. Rechterlijke afdeling.....	7
1 - 10 Schepenakten. 1484-1792.....	7
11 - 12 Voorwaarden voor verkoop. 1646-1759.....	7
14 - 27 Staten van goed, mombersrekeningen, enz. 1583-1791.....	8
28 - 30 Gewone rol. 1573-1780.....	9
31 - 41 Processen. 1613-1796.....	9
II. Tweede reeks.....	11
A. Bijvoegsel.....	11
55 - 57 Laathof Hellegat. 1679-1795.....	11
III. Derde Reeks.....	13
A. Beheer van gelden en goederen.....	13
60 - 61 Cijnsboeken, rekeningen, staten van goederen, enz. 16de-18de eeuw.	13
.....	13
B. Plakkaten en Ordonnantiën.....	13
68 - 69 Plakkaten en ordonnantiën, beschrijvingsbrieven. [1640-1796?].	13
C. Collegiale akteboek.....	13
D. Rekwestboeken.....	14
E. Krijgszaken.....	14
F. Kerk- en Armwezen.....	14
G. Varia.....	14
H. Rekeningen.....	15
80 - 81 Zetboeken. 17de-18de eeuw.....	15
82 - 83 Verpachting der bedde en zetboeken. 17de-18de eeuw.....	15
84 - 107 Dorpsrekeningen. 1597-1754.....	15
108 - 110 Bewijsstukken der dorpsrekeningen. 17de-18de eeuw.....	17
I. Verkopen.....	17
111 - 112 Verkoopvoorwaarden. 17de-18de eeuw.....	17
IV. Vierde Reeks.....	18
118 - 120 Diverse bescheiden, rekeningen, processtukken, verkopen, enz.	18
[17de-18de eeuw?].	18
V. Charters.....	19
--- Zie charterdoos nr. 17.....	19

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:
Oud Gemeentearchief Niel

Periode:
1378-1796

Archiefbloknummer:
BE-A0511.204

Omvang:

- Laatste bestanddeelnummer: 120.00
- Omvang geïndexiseerd: 11.35 m

Archiefbewaarplaats:
Rijksarchief te Antwerpen

Archiefvormers:
Schepenbank, Cijns- en Laathoven, Dorpsbestuur en Gilden van Niel, 1200-1795

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

De documenten vermeld in deze inventaris zijn openbaar en vrij raadpleegbaar.

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefdocumenten gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief.

FYSIEKE KENMERKEN EN TECHNISCHE VEREISTEN

Om verdere gebruiksschade te voorkomen kunnen sommige originelen niet langer geraadpleegd worden. Dit is in de inventaris aangeduid als, in slechte staat of in zeer slechte staat.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Gemeente Niel.

GESCHIEDENIS

Niel behoorde in de vroege middeleeuwen tot het domein van Kontich. De heerlijkheid was aanvankelijk in handen van de Berthouts, die het in 1428 overgaven aan de familie van Wezemaal waarna het in 1464 bij de vorstelijke domeinen kwam. In 1505 verwierf de familie van Berchem de heerlijkheden Niel en Schelle. Daarop volgden de families Hanaert (1558), Garnier (1587), Clarisse (1626), Reijnst (1643), de Hornes (1653) en O'Donnoghue (1746). Oorspronkelijk was er één schepenbank voor Niel en Schelle samen, die tot 1642 dezelfde heren hadden. Omstreeks 1650 werden er twee afzonderlijke schepenbanken opgericht, zij het soms met dezelfde secretaris.

Niel hoorde bij het Land van Mechelen. Volgens sommige 15de-eeuwse bronnen gingen de schepenen in eerste instantie te hoofde bij de schepenbank van Putte. Later is (alleen) de Hoofdbank van Befferen het beroepshof. Niel hoorde bij het kwartier van Arkel.

ARCHIEF

GESCHIEDENIS

De nr. 53 en oude nrs. 3de reeks nrs. 93-138 zijn overgebracht naar het bestand "archief van het gemeentebestuur van Niel".

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

I. EERSTE REEKS

A. RECHTERLIJKE AFDELING

---	1 - 10 SCHEPENAKTEN. 1484-1792. Tafel. 1614-1719.	
1	1594-1609.	2 delen
2	1652-1685.	1 pak
3	[1685-1728?].	1 pak
4	1726-1748.	1 deel
5	1748-1792.	1 pak
6	1792-1796.	1 deel
7	[1484-1719?].	1 pak
8	1720-1769.	1 pak
9	1770-1779.	1 pak
10	1780-1792.	1 pak
11	11 - 12 VOORWAARDEN VOOR VERKOOP. 1646-1759. 1707-1759.	1 pak
12	1646-1747.	1 pak

13	Beslagnemingen. 1684-1796.	1 pak
14	14 - 27 STATEN VAN GOED, MOMBERSREKENINGEN, ENZ. 1583-1791. 1583-1679.	1 pak
15	1680-1689.	1 pak
16	1690-1696.	1 pak
17	1696-1704.	1 pak
18	[1695-1714?].	1 pak
19	1714-1719.	1 pak
20	[1720-1723?].	1 pak
21	[1721-1729?].	1 pak
22	[1730-1736?].	1 pak
23	1728-1743.	1 pak
24	1742-1754.	1 pak
25	[1753-1765?].	1 pak
26	1760-1779.	1 pak
27	1778-1792.	1 pak

28	28 - 30 GEWONE ROL. 1573-1780. 1573-1699.	1 pak
29	1699-1722.	1 pak
30	1722-1780.	1 pak
---	Criminele rol. 1774-1777.	
31	31 - 41 PROCESSEN. 1613-1796. 1613-1667.	1 pak
32	1636-1679.	1 pak
33	[1680-1689?].	1 pak
34	[1690-1699?].	1 pak
35	1700-1709.	1 pak
36	1710-1720.	1 pak
37	1720-1729.	1 pak
38	1730-1747.	1 pak
39	[1740-1769?].	1 pak
40	1770-1779.	1 pak
41	1780-1796.	1 pak

- 42   Varia. 17de-18de eeuw. 1 pak
- 43   Twee inventarissen. [17de-18de eeuw?]. 2 katernen
- 44   Varia. 17de-18de eeuw. 1 pak
1. Schepenbrief, 1685.
  2. Relaes, 1740.
  3. Last- en zettingboeken, 1762.

II. TWEEDE REEKS

A. BIJVOEGSEL

- 45 Kwijtschriften betreffende goederen in het Niel-der-Broek. 1706-1720. 1 omslag
- 46 Cijnsboekje "Nylle, Schelle, Reedht". 1528. 1 deel
- 47 Onkosten voor het opmaken van een schans. 1751. 1 stuk
- 48 "Extract uyt den chijsboek van den heerlijken Laethove van Stoovers" onder Niel en andere dorpen. 1779. 1 stuk
- 49 Rekening van dorpslasten. 1743-1753. 1 stuk
- 50 Proces der armengoederen van J.O. Donnoghe de Geldorp. Toelating om archieven van Aartselaar te raadplegen. 1723. 1 stuk
- 51 Verkoop van gronden en bomen door Edw. van Broekhoven. 1693-1702. 1 stuk
- 52 Verkoop van de helft van het Broek door Olivier van Celem en zijn vrouw aan Joese van der Perre. 1378. 1 stuk
- 53 Niet toegekend.
- 54 Gerechtelijke inbeslagneming van een brouwerij te Niel ingevolge condempnatie volontaire van Guill. Stockmans x Johanna de Kock. 1783. 1 stuk
- 55 55 - 57 LAATHOF HELLEGAT. 1679-1795. Goedenisbrieven. 1683-1720. 2 delen
- 56 Register van erfenissen. 1720-1795. 1 deel

57	Rol. 1679-1715.	1 deel
58	Tafel scabinale protocollen. 1614-1719.	1 katern
59	Criminele rol. 1774-1777.	1 katern

III. DERDE REEKS

A. BEHEER VAN GELDEN EN GOEDEREN

60 - 61 CIJNSBOEKEN, REKENINGEN, STATEN VAN GOEDEREN, ENZ.
16DE-18DE EEUW.

60 16de-18de eeuw. 1 pak

Niet raadpleegbaar

61 16de-18de eeuw. 1 pak

62 Manuaal van Joanna Marchant, vrouwe van Niel. 1666-1693. 1 deel

63 Manuaal van Susanna de Grootte. 1690. 1 deel

64 Manuaal van vrouwe E. Maurique, douaniere de Hornes. [1694-1709?]. 1 deel

Niet raadpleegbaar

65 Manuaal van vrouwe E. Maurique, douaniere de Hornes. [1706-1713?]. 1 deel

66 Manuaal van vrouw C. Maurique en J.D. Donnoghue. 1725-1801. 1 deel

67 Manuaal van J.D. Donnoghue. 1722-1750. 1 deel

B. PLAKKATEN EN ORDONNANTIËN

68 - 69 PLAKKATEN EN ORDONNANTIËN, BESCHRIJVINGSBRIEVEN.
[1640-1796?].

68 [1640-1796?]. 1 pak

69 [1640-1796?]. 1 pak

C. COLLEGIALE AKTEBOEK
Resolutieboek. 1712-1795.

70

1 deel

- 71** *D. REKWESTBOEKEN*
Verzoekschriften. 1640-1796. 1 pak
- 72** *E. KRIJGSZAKEN*
Legerkwartieringen, staten van schade en bevoorrading. 1623-1796. 1 pak
- 73** *F. KERK- EN ARMWEZEN*
Kerkrekeningen. 1610-1787. 1 deel
- 74** Kerkrekeningen en bewijsstukken. 1670-1787. 1 pak
- 75** Staten van goederen, verbouwing- en herstellingswerken, processen, enz. 1610-1796. 1 pak
- 76** [Heilige Geesttafel - verpachtingen en allerlei - Rol van 1434-1668?]. [1610-1795?].
Niet raadpleegbaar
- 77** *G. VARIA*
Verordening op de "gemene beweidingen". 18 juni 1792. 1 stuk
- 78** Varia. 17de-19de eeuw. 1 pak
- a. Beleiden op wegen, straten, waterlopen, enz., 1737-1792.
  - b. Verklaringen van dokters van lijkschouwingen, 1695, 1718-1719, 1721, 1727, 1767, 1796.
  - c. Burgerwacht.
  - d. Oude plannen en kaarten.
  - e. Veer van Hellegat - verpachting, herstelling, tarieven processen, enz., 1660-1760.
  - f. Kohieren van honden, 1772-1778.
  - g. Heide van Niel, 17de eeuw.
  - h. Onderwijs, 1780.
  - k. Pak losse stukken, 1690-1760.
  - l. Gilden: Reglement en naamlijst van de leden der Sint Ambrosiusgilde, 1705, 1782, 1803.
  - m. Extracten uit cijnsboeken, 1660.

79	H. REKENINGEN Zetboeken en liggeren tot opstelling der belastingen. 1780-1795.	1 pak
80	80 - 81 ZETBOEKEN. 17DE-18DE EEUW. 1713-1717.	1 pak
81	17de-18de eeuw.	1 pak
82	82 - 83 VERPACHTING DER BEDE EN ZETBOEKEN. 17DE-18DE EEUW. 17de-18de eeuw.	1 pak
83	17de-18de eeuw.	1 pak
84	84 - 107 DORPSREKENINGEN. 1597-1754. 1597-1639.	1 pak
85	1640-1649.	1 pak
86	1650-1659.	1 pak
87	1660-1669.	1 pak
88	1670-1679.	1 pak
89	1680-1689.	1 pak
90	1690-1692.	1 pak
91	1693-1696.	1 pak

92	1697-1699.	1 pak
93	1700-1703.	1 pak
94	1704-1705.	1 pak
95	1706-1709.	1 pak
96	1709-1712.	1 pak
97	1711-1713, 1719-1749.	1 pak
98	1750-1753.	1 pak
99	1754-1759.	1 pak
	Niet raadpleegbaar	
100	1760-1764.	1 pak
101	1765-1769.	1 pak
102	1770-1775.	1 pak
103	1776-1779.	1 pak
104	1780-1795.	1 pak
105	1717-1744.	1 deel
106	1718-1736.	1 deel
107	1737-1754.	1 deel

108	108 - 110 BEWIJSSTUKKEN DER DORPSREKENINGEN. 17DE-18DE EEUW. 17de-18de eeuw.	1 pak
109	17de-18de eeuw.	1 pak
110	17de-18de eeuw.	1 pak
<i>I. VERKOPINGEN</i>		
111	111 - 112 VERKOOPVOORWAARDEN. 17DE-18DE EEUW. 17de-18de eeuw. Niet raadpleegbaar	1 pak
112	17de-18de eeuw. Niet raadpleegbaar	1 pak
113	Arresten op roerende en onroerende goederen. 1684-1796. Niet raadpleegbaar	1 pak
114	[Specificatie van devoiren?]. [17de-18de eeuw?].	1 pak
115	Diverse stukken. [17de-18de eeuw?].	1 pak
116	Preparatoire informatiën. [1685-1795?].	1 pak
117	Diverse bescheiden, vooral van de Heilige Geesttafel. 16de-18de eeuw. 1. Verpachting goederen armentafel, 17de-18de eeuw. 2. Denombrement van de Heilige Geesttafel, 1787. 3. Renten van de armentafel, 17de eeuw. 4. Rekening van de burgemeester, 1794-1795. 5. Heilige Ambrosiusgilde (imkers), 1705. 6. Stuk van een cijnsrol, 15de eeuw.	1 pak

IV. VIERDE REEKS

- 118 - 120 DIVERSE BESCHEIDEN, REKENINGEN, PROCESSTUKKEN, VERKOPINGEN, ENZ. [17DE-18DE EEUW?].*
118	[17de-18de eeuw?].	1 pak
119	[17de-18de eeuw?].	1 pak
120	[17de-18de eeuw?].	1 pak

V. CHARTERS

- 674 --- *ZIE CHARTERDOOS NR. 17.*
Hellegate bij Niel: families Van der Wijct en de goederen van Jan van Schelle. 1395.